Debreczen 1897. XXIV. évfolyam 204. sz. Szerda, szeptember 1.

Előfizetési árak:
Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Főpiacz, a városházzal szemben.

Hirdetések:
Egy hasábos petit soronkint 6 krjával számittatnak.

Munkások kivánságai.

— szeptember 1.

Küzdés az élet és az ember természete olyan, hogy küzdelmének mentől különb árát kivánja. Mentől kevesebb erőkifejtéssel, minél nagyobb tökéletességet elérni. Ez a haladás, a fejlődés rugója. Aki ma munkás, az előtt a végczél, hogy egykor ő legyen a munkaadó és a mig odáig emelkedik, rajta van, hogy erőit mentől nagyobb épségben tartsa akkorra, midőn a czélhoz érve élvezetekben kifejezve jó árát kapja eddigi munkásságának.

A technikai vivmányokkal mind bonyolultabbá lesz a társadalmi élet, amelyben megnyilatkozó különbségek állandóan szaporitják az elégedetleneket, a társasélet helyzeteit birálókat. És a birálók megjegyzéseiket hangosan a nyilvánosság előtt mondják el. E megjegyzések nyomatékot nyernek az által, hogy magukévá teszik őket és nagyobb elmeéllel tovább füzik azok is, akik számára a társadalmi különbségek nem szülnek ugyan fájdalmas helyzeteket, de azért átérzik őket.

Most is ülésezett Zürichben egy nemzetközi kongresszus, mely arról tanácskozott mint lehetne nemzetközi módon olyan törvényt alkotni, mely a föld minden müvelt népének munkásait megvédje.

A kongresszus nem szocziálista jellegü, noha sok szoczialista is vesz részt benne, kimondott czélja zártprogrammoktól függetlenül, inkább általános humanizmusból oly megjegyzésre jutni, mely magában foglalja mindazt, mely a jelenlegi szocziális viszonyok között a munkások javára elérhető.

Noha a czél nemes és minden ország politikusát közelről érdekli s noha ez az első ilynemü kongresszus, mely a munkáskérdést nem vegyiti össze a szocziálista kérdésekkel s noha az ott elhangzott beszédek között nem egy akad, mely józanságánál és a kérdés alapos ismertetésénél fogva a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot, a magunk részéről czélját és eszközeit mégis eltévesztettnek tartjuk s bár természetesen kivánnók, hogy a zürichi kongresszustól a munkáskérdés nehéz problemájára nézve az eddiginél több világosságot kapjunk, rezoluczióinak praktikus foganatot nem jósolhatunk.

Mert a munkásvédelem, a szónak ebben az általános jelentésében voltaképpen egy elvont fogalom, melynek specziális tartalmat éppen a viszonyok adnak, melyek között a munkások vannak. Ezek a viszonyok pedig minden államban mások s igy nemzetközileg meg nem állapithatók. A legliberálisabb rezolucziók, melyek pl. a belga munkásnak valóságos áldást jelentenek, a magyar munkásra nézve a zaklatással és elnyomással volna egyértelmü és megforditva. Tapasztalhatta azt maga a kongresszus tanácskozásának már első napjánál, mikor a munkaszünettel foglalkozott. A többség a vasárnapi münkaszünet szigoru keresztülvitelét mondotta ki, de akadtak, a kik a munkaszünetes napot egy hétköznapra akarták áttenni, ismét mások, akik a harminczhat órás munkaszünet mellett nyilatkoztak. Mindegyik a maga nemzeti viszonyaira utalva a legalaposabban okolta meg, de természetesen, a mikor egyetemes rendezésről van szó, e különböző nemzetbeli megokolások kölcsönösen lerontották egymást s a rezolucziő, a miben a többség egyezett meg, megoldatlanul hagyta a kérdést azokra az államokra nézve, melyeket a kisebbség képviselt.

Hogy mennyire hatástalan e

TÁRCZA.

A keresztapa.

Irta: **François Coppée.**

I.

Ugyancsak haragos volt azon este Matoussaint ur, a nyugalomba vonult rőföskereskedő, mikor a szolgálója, Karoline azután hogy a csemegét föladta már, szemérmesen lesütötte a szemét, össze-visszagyurta kötényét és ugy mondta el, hogy elmegy feleségül a kis lakatoshoz, ahhoz, akinek a rue du-Pas-de-la-Mule-ön van a mühelye.

Nincsen kellemetlenebb dolog a világon, különösen pedig az aféle ötvenöt esztendős agglegényre nézve, mintha otthagyja a cselédje és ujat kell helyébe fogadnia. Tizennyolcz esztendeje már, hogy Matoussaint ur visszavonult a rőföskereskedéstől és annyi igaz, hogy elégedett volt az élete módjával; ott élt a boulevardBeaumarchais-n, kis, világos, vig lakásában. Karoline éppen az nap állt be hozzá, hogy beköltözött az uj szállásra s azóta mind e mai napig buzgón és hüségesen szolgálta. De sőt kitünően főzte is az ételeit és a mikor a sajtos-lepényre került a sor, bizony kiállt volna akárkivel pedig a gazdája ugyancsak nagy inyencz volt. Szóval valóságos gyöngy volt a lelkem.

Matoussaint ur dühösen lecsapta asztalkendőjét és nagyot kiáltott:

— No hát lányom, már annyi igaz, hogy ostobaság az a mit teszen! Volt szerencsém amugy messziről a lakatosához... Hiszen az az ember fiatalabb, mint maga... Aztán meg ki tudja talán részeges is, lesz majd része verésben is bőven... De hát, a ki asszony, annak mind hosszu a haja... Ugyan miféle munkát is vállalhatna majd ebben a kerületben? Javithatja az elrontott csöngetyüket, feltörheti az ajtózárakat, ha gazdáik elveszitették szobájuk kulcsát!... Hát magára vessen érte, lelkem... Hanem azt mondom még egyszer, ostobaság ám az a mit teszen.

És mikor estére a maga kis nyárskávéházába tért, a hol készen várta már a pipája, ugyan gyilkos kedvében volt Matoussaint ur. Igy esett, hogy mikor billardozás közben egy kétes lökésen összeszólalkozott Revilod urral, a kinek különben szállitó üzlete volt a rue Amelot-on s a ki félénken megjegyezte, hogy az embernek nem szabad eltagadnia az igazságot, a — kiérdemesült rőföskereskedőben felforrt a méreg s ráripakodott Revillordra. Kijelentette neki, — családos volt különben s jámbor mint a bárány — mondom, kijelentette, hogy ő, igenis ő, Matoussaint, mikor még rőfösáruval utazott, összekapaszkodott egyszer Sens-ban egy dragonyos altiszttel; és bizony kevés hija, hogy nem kardra került a dolog, már pedig akkor isten kegyelmezett lett légyen az altiszt fülének!...

Ám azért Matoussaint ur még sem akadályozhatta meg szobalányát, hogy férjhez menjen. De sőt mi telhetett a vén fiutól! bizony még ő fizette ki a menyasszonyi köntös árát, de még ezüst asztali készletet is vásárolt nekik.

II.

Tiz hónappal ennek utána, hogy Matoussaint ur épen azt nézegette csak amugy hálóköntösben, mit mutat a barometruma, lesz-e eső, vagy nem? Euphrasie, az uj szobalány, a kinek dicsérését alig győzte szóval, (négyszemközt szóval, ha tudta volna, hogy olyan könnyüszerrel akad Karolinenak helyettesitője, dehogy is csapott volna akkora zajt a dologgal!), mondom Euphrasie azzal nyitotta rá az ajtót, hogy régi szakácsnője kinn várja; kis gyerekét is elhozta magával és szeretne a ténsurral szólni egyet.

Matoussaint ur jókedvében volt — a barometrum szép időt mutatott — hát jó lélekkel fogadta Karolinet.

— No nézze az ember, kis babája van már! Annyi igaz, nem vesztegette idejét!

Karoline vasárnapi ruhájában volt, abban a szép kék ruhában. Belekáprázott az ember szeme, hacsak ránézett is. Óvatosan, gyöngéden, már a hogy az anyák szokták, levette gyermekéről a fátyolt, meglazitotta a pólyát, aztán nagy büszkén odatartotta a csöppséget Matoussaint urnak.

— Vinczent a neve. Ugy-e milyen szép gyerek?

kongreszszusnak müködése, mutatja egyebek között a prágai dr. Mayer inditványa, mely a vasárnapi munkaszünetet a földmives munkásra is ki akarja terjeszteni. Lehet, hogy az inditványban sok a humanitás és teoretikusan tekintve a dolgot, a mezei munkásnak csakugyan van annyi joga a heti pihenő napra, mint a gyári munkásnak. De ugyan mit szólna a magyar paraszt az olyan törvényhez, mely aratás idején eltiltja a vasárnapi munkától? Bizony ez csapás volna ránézve és minden oly ország mezei munkására, melynek földmivelése van. Annak pedig, melynek nincs, viszont a mezei munkaszünet behozatalára sincs szüksége.

A zürichi kongresszust ezek után egyébnek nem tarthatjuk, mint igen becses morális agitációnak, mely az európai államok figyelmét a munkásvédelem kérdésére irányitja. Megbecsülendő továbbá azért is, mert a munkásvédelmet kivonta a szocziálisták monopolizálása alól s közelebb hozta a modern államrendhez. Megállapitotta annak, a mi e kérdés valójában: az emberiesség, a humanitás kérdésének, melyet a munkások javára a fönnálló rend keretén belül is meg lehet oldani.

De a megoldás módja és eszközeinek megvilágitása már nem ehet nemzetközi ügy, ezt minden egyes állam kormányára és társadalmára kell bizni. A viszonyok különbözősége mellett az egységes forma spanyol csizma volna a legtöbb állam munkásainak. De nem is szólva erről, az államoknak nemzeti érdeke sem kedvez az internaczionalis megoldásnak.

Mi magyarok különösen semmiképen sem mehetünk bele az ilyen nemzetközi kisérletbe. A mi munkásviszonyaink merőben elütők a nyugoti munkásokétól s egyetlen más állam ismerője sem lehet illetékes e viszonyok külön ismerete nélkül azokhoz hozzászólni. Ezért érdeklődéssel követjük ugyan a kongresszus menetét és teljes elismeréssel vagyunk annak emberbaráti czélzata iránt, de megnyugvással látjuk egyszersmind, hogy Magyarországot e kongresszuson nem képviseli senki.

A mi munkásügyünket majd csak magunk fogjuk megoldani, a minthogy eddigi törvényeink is mutatják, hogy kormányaink teljes figyelemben részesitették azelőtt is.

= **Világ folyása.** Tegnap augusztus 31-én érdekes és nevezetes dolgok történtek a világon. Az *orosz czár* és czárné tegnap utazott Varsóba s a szerencsétlen lengyel nemzet, de az egész czivilizált világ méltán figyeli, hogy minő fordulat várható e látogatástól a lengyelség sorsában. Az orosz kormány megengedte a varsói lengyel lapoknak, hogy megirják a lengyelek kivánságait, a melyek történelmi hagyományaik, nyelvük és vallásuk épségben fönntartására irányulnak. *Faure* Félixet valóságos nemzeti ünneppel fogadják Párisban. A francziákon teljes erővel kitört a reváns láza. Az orosz-francziá szövetség békés tendencziájáról már alig beszél valaki, ellenben a radikálisok igen erősen sürgetik a szövetségi szerződés közzétételét, hogy lássák a francziák, van-e benne olyan pont, a mely Elzász-Lotharingia visszahóditására vonatkozik. A Rappel azt kivánja, hogy az elnök, a midőn hazaérkezve, utját az Elyséebe veszi, hajtasson a Concorde-téren keresztül s állapodjék meg a Strassburg szobor előtt s ünnepiesen hajtsa meg fejét az emlék előtt. Ez a néma jelenet beszédesebb volna bármely nyilatkozatnál. Különös találkozása a véletlennek, hogy ugyanazon napon, a mikor Franczia-ország az orosz szövetség örömére páratlan lelkesedéssel ünnepli hazatérő elnökét, kezdődik a *Szedán ünnep Németországban*. S ugy látszik, a franczia tüntetésekre a németek válaszolni készülnek s a rendesnél zajosabban és fényesebben fogják megünnepelni a szedáni győzelem emlékét. A *török szultán* tegnap ünnepelte trónralépésének évfordulóját s Konstantinápolyban nagyon tartanak attól, hogy kifog törni lobogó lángolással az ujra föltámadt panizlam fanatizmus. Azonkivül az örmények magatartása is aggasztja a török hivatalosokat.

Szilágyi Dezső
a prot. papok állami segélyezéséről.

Debreczen, augusztus 31.

A felső-baranyai ev. ref. egyház megyének a harkányi fürdőn a mult héten tartott közgyülése rendkivül érdekes lefolyásu volt. A közgyülés, melyet *Szilágyi* Dezső világi és *Dányi* Gábor esperes, egyházi elnökök vezettek, behatóan foglalkozott az egyházpolitikai törvénynek a protestáns egyházakra való hatásával és különösen tüzetesen a felekezetnélküliség kérdésével.

Dányi Gábor esperes jelentésében az egyházpolitikai törvények hatásával foglalkozván kijelenti, hogy a *felekezetnélküliség behozatala rendkivül káros hatással volt az ev. ref. egyházra*. A hitbuzgóságukról hires kálvinisták hovatovább többen lépnek ki az egyház kebeléből és lesznek felekezetnélküliek. Az elszomoritó viszonyokra nagy befolyással van szerinte az egyházi terhek nagysága is. Ujabban tömegesen lépnek ki az egy-

---

Pedig Vinczent rettenetes csuf volt, veres bőrü, akár a réz; és mikor fejkötője a szemére csuszik feltátja, aztán becsukja fogatlan kis száját és olyan fintort vág, hogy az még vén embernek is becsületére válnék. Alig hogy világosság éri arczát, szőrtelen szemhéja föl-fölnyiladozik, aztán bizonytalan, porczellánszerü szeme komoly nézéssel rámered az agglegényre.

Karoline ujra rákezdi:

— Téns ur, kérem igen szépen... nagy tisztesség esnék rajtunk, már rajtam, meg Konstanton... az uram a Konstant... hát izé... ha a tekintetes ur eljönne a kis fiunak keresztelőjére keresztapának.

Őszintén szólva, Matoussaint ur várta is kicsit, hogy fölkérjék erre a tisztségre; már jó előre elgondolta: „Nem mondhatom kérésükre, — hogy nem teszem.... Ugyan száz egynehány frankom bánja a históriát!“... Ebben a perczben azonban nem is gondolt a keresztelőre; félelemmel vegyes bámulattal nézi a kis ujszülöttet, a ki épen szörnyü fintorra torzitja pofácskáját; azt kérdi magában Matoussaint ur, már hogy is szeretheti valaki az ilyen kis szörnyeteget.

— Nagyon szivesen, Karoline. Aztán mikor lesz a keresztelő?

— Jövő vasárnapon délután egy órakor, mise meg vecsernye közben a Saint Paul-templomban.

— Hát a keresztanya ki lesz?

— A keresztanya a napam lesz. Szépen meginstállom érte a téns urat... Tetszik tudni... Csak aféle falusi asszony.

Matoussaint ur emberül megfelelt a dolgának. Átismételgette fejben a maga mondókáját és egész helyesen el is mondta, mikor a pap keresztvizet öntött Vinczent koponyájára, a mely kerek volt és kopasz, mint a káposztatorzsa. Azután szép kék dobozt adott át a papnak, karját nyujtotta a keresztmamának, a kinagy fejkötő virul és össze-vissza szórta a templom küszöbén ólálkodó gaminok közé a garast meg a czukorkát. Végtére pedig meghitta a vendégséget egy kis áldomásra.

Csinos kis lunch volt. Akadt ott bőven sütemény, jóféle sanwich, sőt uram bocsá'! még pezsgőbor is. A lakatos aprókat nyelt belőle, közben pedig behunyta szemét, mint az olyan, aki érti a dolgát; de titokban azért azt gondolta, tán bizony betegnek nézi a felesége régi gazdája, hogy herbateával traktálja? Az anyóka, az nagy tisztességtudón szorongatja markában asztalkendőjét és kiváncsian nézi mindenfelől, mintha azt találgatná nagy igyekezéssel, mire is való az ördöngős portékája.

Matoussaint ur azonban egyre csak keresztfiát nézi, a ki Karoline ölében kapálódzik egészen csupaszon és ki-kirug olyankor apró lőcslábacskájával. Furcsa dolog! De Matoussaint ur nem tartja már olyan csufnak, mint ennekelőtte. Né csak, milyen csinos mégis, milyen piczi, a testecskéje milyen gyönge, milyen üde. És lám most éppen arra gondol Matoussaint ur, hogy ő is ilyen volt valamikor, neki is volt édesanyja jóságos édesanyja, a ki épugy ringatta ölén, ép olyan tele szájjal, — épen olyan fuldokló gyönyörüséggel ölelte csókolta, mint most Karoline a kis babáját. A gyereket becsavarják a pólyába és mikor a lakatos felesége karjára veszi s az apróság elkapja Matoussaint ur hüvelykujját, a melyet elébe tart, az agglegény erőnek erejével mosolygni igyekezik, hogy elrejtse megilletődését.

Azon este bámulatos türelmet tanusitott a kávéházában; a rue Amelot-beli szállitó sorban követhette el a baklövéseket és merőben hiába kiáltotta nagy gunyosan: „Tizenhat, tizenöt... Tizenhét, tizenöt... Tizennyolcz, tizenöt...“ Matoussaint ur pipájával szájában nyugodtan nézte, hogyan karambolázik, legföljebb, ha a dákóját krétázta meg.

III.

— Hogy van a keresztfiam? — kérdi Matoussain ur olyankor, ha a rue du Pas-de-le-Müle ön elmenőben betekint a lakatos-mühelybe, pedig ugy tetszik, jó idő óta készakarva jár arra olyan gyakran.

De az egyik reggel, hogy a lakatos lerakta az ülöre kalapácsát s az izzó vasrudat, majd pedig bőrkötényébe törülte kezét, az agglegény szokásos kérdésére másképen szólt a válasz:

— Hát bizony sajna! nem ép a legjobban... Hej! Dóri, hagyd a fuvót, szaladj a feleségemhez, mond, hogy jöjjön le

házból olyanok is, a kik az u. n. *lukma* terheitől kivánnak szabadulni.

Szilágyi Dezső elnök nyilatkozott ezután, mindenek előtt a lelkészi fizetéseknek az állam által való fizetéséről és a többek közt ezeket mondta :

Nem tudja, honnan került a nép közé az a téves hir, hogy a papokat az állam fizesse, vajjon ugyan miből, s hova lenne akkor a református egyház függetlensége. Ez a gondolat éppen olyan, mintha a magyar polgárt azzal biztatná valaki : nem kell több adót fizetni, mert az adónkat a muszka császár fizetendi. Az *állami segélytől sokat ne várjanak, az nem lesz több*, mint az igen csekély fizetésü lelkészek fizetésének bizonyos mérsékelt minimumig való följavitása, a minő nálunk kevés akad ; hanem a terhen könnyitsenek ugy, hogy ketten-hárman tartsanak a gyülekezetek egy eklészsiát, midőn a mostani terhet tetemesen leszállithatják, de fixirozhatják és arányosithatják is. Ez a tanács adatott az egyes egyházaknak is, melyek a fizetést le akarják szállitani, kimondatván egyébbként, miszerint a régi dijlevél csonkitása meg nem engedhető s terheik könnyitésének a csoportositás egyedüli eszköze.

Az eset bekövetkeztével azonban bővebben informáltatta magát Szilágyi a baranyai egyház különleges helyzetéről és maga is belátta, hogy még — a nehezen és lassan keresztülvihető — csoportositás sem fog egymagában elegendő mentő és orvosszerül szolgálni, hanem a fizetésarányositás, fixirozás szempontjából, a midőn a nép horribilis terhének enyhitésére maguk a lelkészek is meghozzák az áldozatot önmegtagadásukban : ugyanakkor a református konvent figyelme kiemeritő memorandumban fölhivandó e külön intézkedés tárgyát képező sajátságos állapotainkra, figyelmeztetvén a késedelemből származható veszélyre, mely e téren fenyegetőleg áll elénk.

Az egyházmegyei közgyülés ily értelemben határozott, megtoldva azzal, hogy a memorandumot az egyházmegye küldöttsége a kormány fejének és a kultuszminiszternek is bemutassa a tervezett állam segélyezés alkalmával leendő figyelembevétel végett.

Szilágyi beszéde után bizottságot küldöttek ki s ennek javaslatára a felekezetnélküliség *ellen azután a következő szigoru rendszabályokat hozták* :

Azoktól, kik felekezetnélküliek lévén, egyházunkat megtagadták :

1. A sz. sakramentumok : keresztség és Urvacsora megtagadandó s ezek, mint a keresztség tanui sem szerepelhetnek.

2. A templomból ugyan ki nem tiltatnak, de csak mint vendégek, hol helyet találnak, előbbi helyükre való minden igény nélkül foglalhatnak helyet.

3. Halottjaik felett egyházi funkciót teljesiteni vagy azokra harangoztatni semmi árért sem szabad. (Azokra, kik más vallásban születtek s neveltettek, továbbra is harangoztatunk.)

4. A temetőbe csak külön kimutatott helyen temetkezhetnek.

5. Iskolás gyermekeik az iskola és tanitófentartás egy gyermekre eső aránylagos összegét tartoznak az egyház pénztárába befizetni.

Az egyházmegyének nem türelmetlenség, de az önfentartás ösztöne parancsolja, hogy azokkal szemben, kik vallásos meggyőződés inditása nélkül, pusztán anyagi érdekből vonulnak vissza nagy terhet emelő felekezetünktől : kövessük Krisztus urunk ama parancsát : „*A ki a hitet* megtagadta, a *hitetlennél alább való* ; legyen előtted mint a pogány és fukar".

Beiratkozás.

— Szeptember 1. —

Én nem tudom a halál ugrotta-e át a siromat vagy a hideg lel, de roppantul borzong a hátam Brrr...

Már tegnap olyan különös érzések fogtak el, és különösen sokszor jutott szegény boldogult édes apám az eszembe, a sörözés közben pedig folyton a volt tanáraimról beszéltem.

Több rendbeli kisebb számlák hozzám juttatása, végre az én száradó agyamat is felvillanyozta, hogy eszembe jusson, hogy elseje van !

Még pedig Szeptember elseje.

Szemeim előtt képek vonulnak el, Szeptember elsején részesültem az első fonatos élvezetében, de nem ebben az isteni debreczeni fonatosban, a melyet Csorbáné asszonyom oly izletesen tud feltálalni, hanem abban, mikor szegény édes apám fonatos módjára összefonta a keze ügyébe esett törülközőt és jól elnadrágolt vele azon egyszerü okért, mert szeme előtt lebegett azon példabeszéd, hogy a „kecske sem menne a vásárra ha nem hajtanák."

Én pedig azon egyszerü hibába estem, hogy hiába irattak be az első elemibe, semmi szin alatt sem akartam iskolába menni.

Hiába fejtegette édes apám, hogy tanulnom kell, mert különben csavargó lesz belőlem, én meg folyton azt hajtogattam, hogy mit tanuljak én ? mikor én semmit sem tudok ! Sehogy sem értettem a tanulás fogalmát és elhatároztam, hogy csakis az erőszaknak engedek.

Igy is történt, miután a szobalánynak lekarmoltam az arczát, erősebb eszközökhöz nyultak s a tehenesnek sikerült is elválasztani az ágy lábától, amelybe kapaszkodtam és ölben azután elszállitott az iskolába, a menethez a zenét én szolgáltattam és ugy bőgtem mint egy háromnegyed éves vizi csikó.

Másnap már nyugodtan mentem az iskolába, mert az Isten gyors áttekintő tehetséggel áldván meg, hamar beláttam, hogy a többi collega is csak olyan szamár mint én.

A rőföskereskedő izgatottan kérdi :

— Mi baja ? mi baja ?

— Tudja is az ember, mi leli az ilyen apróságot ! Köhög ! köhög...Aztán meg nagyon vörös, nem tetszik a história. Hej ! Matoussaint ur, örülhet rajta nagyon, hogy meg nem házasodott, nincsen gyereke...Mekkora gond az, uram, teremtőm ! Az orvos, ugy igérte, délután jön el.

Egyszeriben lenn termett az inassal Karoline is ; csak ugy lomposan, hálóujjasban futott le. Milyen zavaros volt a szeme ! Bizonyos, hogy ébren töltötte az éjszakát.

— No, hogy van ? kérdi az apa.

— Hányszor mondjam még, hogy csak ugy, ahogy volt ! feleli a szegény asszony izgatottan, türelmetlenül.

Matoussaint ur nyugtalankodó hangon szól közbe.

— Megnézném a kicsikét. Jöjjenek.

De Karoline volt gazdáját félrehuzza az udvarba. Ott aztán zokogva tör ki belőle a szó :

— Nem lehet fölmennie ténsur. Az orvos megtiltotta...Attól tart, hogy a kicsi megkapta a torokgyikot...Még nem mertem megmondani az apjának ; a szegény apjuk ugyis nagyon jókor tudja majd meg . . . Oh ! édes ténsur, drága ténsur. Jaj milyen éczczaka volt ! milyen éczczaka ! . . . Olyan szép gyerek ! . . . Két éves mindössze, milyen erős már is !

És csak beszél, egyre beszél, folyvást beszél a jó lélek, ugyanazt a dolgot huszszor is elmondja, mintha megzavarodott volna az esze ; az agglegény pedig érzi, hogyan hull kezére a szegény anyának könnye, mely nehéz és forró, mint amikor vihar előtt megered a zápor.

— Mondja csak Revillod, kérdezte este Mutoussaint ur kávéházbeli ellenfelétől, a ki épen azon mesterkedett, hogy gyönyörü kvartot lökjön, — mondja csak, volt már valamelyik gyerekének torokgyikja ?

— Igen, a kicsi Louise-omnak... Volt is dolgunk, amig talpra állithattuk valahogyan.

És Matoussaint ur akkorát sóhajt arra a reménységre, hogy mégse pusztul el minden gyermek abban a rettenetes nyavalyában, hogy a dákója két araszszal alább éri a golyóbist a kelleténél.

Szent igaz, hogy az ilyen lökés még balekembernek is szégyenére válnék !

IV.

Meggyógyult ! meggyógyult !

Matoussaint ur mind a hármukat, az apát is, az anyát is, meg a kis fiut is ebédre invitálta be, a nagy eset örömére. Az osztrigák már az asztalon vannak és a jó ember éppen térde közé fogja a drága borral telt üveget, hogy kirántsa dugóját . . .

— Euphrasie, csöngetnek . . . . Ők azok . . . Nyisson nekik ajtót !

Csakhogy a lakatos ünneplő ruhájában s karján a kicsi, sáppadt fiucskával egymaga nyit be rajta.

— Mi a ? Karolin nem jön ?

— Már megbocsásson, Matoussaint ur. A szegény lelkem fekszik odahaza . . . De azért semmi a . . . A kicsike betegsége megviselte nagyon, azt heveri.

Tán mondani sem kell, hogy Matoussaint ur hamarosan megvigasztalódott, az anya távollétén. — Hiszen eljött a keresztfia, a kicsi Vinczent, elég az neki. Mást se szeret ezen a világon a kis fiun kivül.

— Ülj le, drágám ! — biztatgatja a fiucskát s mutogatja neki a magas széket, a melyet előtte való napon vásárolt volt, igen bizony ! még pedig uri jó maga.

A kis ember nem veszi tréfára a dolgot, megmarkolja a kanalat s alaposan rácsapogat vele a tányérra.

Az apa ránéz keményen :

— Na na, babus !

Matoussaint ur azonban, a ki épen az osztrigát bontogatta, de előbb Vincsent-t kinálta meg egy kis vesepecsenyével, egyszeriben ráripakodott az apára :

— Ugyan, hagyja békén !

De a lakatos ezuttal nem hagyta annyiba.

— Oh Mautoussaint ur, nem jó lesz az igy . . . Hiszen elrontja véle.

Az agglegény azonban vendégének fordult és komikus dühösködéssel rákiált :

— Hallja-e apa, békén hagyjon ám minket ! Keresztapja vagyok-e, vagy nem vagyok a keresztapja ?

Aztán oda megy a keresztfiához, kést, villát fog a kezébe, ráhajol a fiucska tányérjára és piczire eldarabolja azon a hust. A mi gyöngédség van csak benne, mind beleönti ebbe a munkába.

Az elsők között voltam aki az oktatási segédeszközökkel megismerkedtem, — alig mult el két hét már az én porhüvelyemen vigan csattogott a nádpálcza, ezt követte a léniával a három összetett ujra suhintott körmöske a fü lem állandó rózsaszinnel diesekedett, — valóságos müvészi fokra vittem a kukoricza tuskón való térdepelést, szóval én voltam a tanitómnak a legdrágább tanitványa, mert én rajtam törött el a legtöbb nádpálcza és vonalzó.

A tinta leves és papiros csuszában kevés normalistának volt annyi része mint nekem, de ennek köszönhettem azután a pajtások vonzalmát, mert alig volt közöttük egy is, aki vagy ezt, vagy azt ne hozott volna, valóságos kis élés kamrám volt a kályhalyukban.

De azért szerencsésen feljutottam a gymnasiumba, mert a tanitók is mindig azt mondogatták, hogy „Esze van a gyereknek, hanem egy kissé tulságosan csintalan“ amit azonban sosem bántam meg, mert nincs csunyább a világon mint az ugynevezett mafla diák.

Az első órám a gymnasiumban a mennyiségtanból volt sosem felejtem el a tanár beköszöntő beszédét, amelynek hatása alatt a gymnasista éveimben mindig igyekeztem respectalni a mathematikát, a a beszéd igy hangzott :

Mikor Pythagorás az ő tantételét feltalálta száz ökröt áldozott fel az Isteneknek, igy tehát nem csoda ha azóta az ökrök a mennyiségtantól szörnyen irtóznak.

Nem is vallottuk be soha, hogy valamit nem tudunk, hanem inkább lefőztük a tanárt, igy főzte le egyik iskolatársam az 5-ik osztályban a mértan professzort.

Azt mondja a tanár, rajzoljon a táblára egy négyzetet, ugy ! most a két ellenkező sarkot kösse össze egy egyenes vonallal, meg van ! mit nyert most ?

Két egyenlő három szöget.

Bizonyitsa be : mondja a tanár, m az ördögnek : feleli Pali, hisz azt mindeni bolond láthatja.

Nagyon természetes, hogy sosem keveredtek ezután valami jó barátságba.

De az otthontól való megválás nehéz érzelme, vagy a tananyagtól való félelem, de mindig megmarad a diákban az az édeskésen fájó érzés valahányszor beiratkozik.

Jogász, gazdász, orvos, stb. korában már az akadémiára, vagy egyetemre való visszatérést megnehezíti az a restantiának a tudata, amelyet egy rosszul sikerült, vagy mégsem kisérlett vizsga, egy-egy ruha, divat-czikkek, kapucinerek tömkelege árában a mult évben a fiatal ember ott felejtett, ezeknél már nehézzé teszi a válás utolsó napjait, ezen kis csineknek bünbánó bevallása, és könnyüvé azon tudat hogy mily szivesen, és mily tárt karokkal kal várják a hitelezők. No meg az egyetemi és akadémia hallgatói közt alig akad egy is, akit a függöny vagy redőny mögül ne lesne valjon itt van-e már ? Egy kis barna, vagy szőke ideál.

Akárhogy is van, de mégis a férfikorban is hálatelt szivvel és édes érzelemmel gondol vissza minden jóravaló ember a diák korára, habár még mindig Szeptember elsején mégis borsodzik a háta, — de ennek oka lehet talán a fürdőről hazaérkező anyós is.

J. . ő

Steinfeld Mihály.

Elvégeztetett. Megtette az utolsó utat is, a mely az embert a sirhoz vezeti ebben a mulandó világban ; de a melyen tul vallásos hitünk szerint az örök élet kezdődik. Mélyen megindító volt a bucsunak utolsó órája. A legfásultabb sziv is meglágyult s a részvét könnyei kicsordultak az erős férfiszemekből, látván a rajongón szerető özvegyet tenger fájdalmával a mint ráborul a fekete érczkoporsóra, melynek zárjai megett jéghideg szivvel alszik, akit ő legjobban szeretett e földön. Hiába hivja már édes szavakkal, görcsös zokogással vissza. Nem ébred és nem hallja és nem is fogja hallani többé. A szegények is, a kik a viruló park utjain sirva állanak sorfalat, nagy jóltévőjük, végtisztességtételén, — reménytelenül kérdezik : kinek panaszoljuk el mi már bajainkat ; kihez forduluuk panaszunkkal, megszorult állapotunkban ?

Ma d. e. temették Steinfeld Mihályt. Vele együtt sok szép remény, nemes ambiczió, férfi erényeknek sokasága szállott annak a csak félig kész sirboltnak hűs üregébe, amelyet családja nyugvó helyéül szánt.

Külön vonaton és kocsikon százával tódult ki a nép a macsi gazdaságba. Gazdag és szegény, jó barát és távoli ismerős sietett résztvenni ezen a szomoru temetésen.

Mikor a külön vonat közönsége megérkezett, a koporsó már ott feküdt a nem rég épült diszes kastély előtt. Magas emelvényen állott a fekete sarkophág s a tikkasztó napfényben a bus özvegy, a gyermekek és nővérek virágkoszorui boritottak rá árnyat. A ravatal körül fekete lepel volt leteritve s erre rakták a többi koszorukat. Csupa virág, csupa selyem. Valamennyi a kegyelet vigasztaló szimboluma. A koporsó jobb oldalán zokogtak, sirtak a gyászoló család tagjai. Az özvegy, az elhunyt nővére gr. *Zichy* Ernőné, anyósa özvegy *Holicser* Lipótné leánya Emma, *Holicser* Felix nejével, *Holicser* Róbert és *Winterberg* Gyula sógorok, akinek neje betegsége miatt épen ugy nem jöhetett el, mint gr. Zichy Ernő. Ott volt továbbá a rokonság között *Brüll* budapesti hollandi konzul neje.

A koporsó fejénél foglalt helyet *Kiss* Áron ev. ref. püspök, *Némethy* Lajos debreczeni, *Szele* György bakonszegi lelkészszel és *Bélteky* Géza püspöki káplánnal együtt.

A gyászoló közönség sorai között ott voltak :

Simonffy Imre polgármester, Rásó Gyula alispán, dr. Kola János, dr. Király Ferencz orsz. képviselők, Dobiecky Sándor üzletvezető, Biró, Perczel ezredesek, Fadlallah El Hadad, Sturz alezredesek, Komlóssy Arthur főjegyző, gr. Degenfeld Pál, (Téglás) Ferenczy Elek főszolgabiró, Oláh Károly, Király Gyula, Hajdu Gyula tanácsnokok, dr. Losonczy Álmos megyei főorvos, Csicsery őrnagy, gr. Degenfeld Ottó, br. Babarczy, Schey Farkas főhadnagyok, Moharossy méntelepi állatorvos, Kölcsey Ákos, Tóth István, Tóth Béla, Stahl Géza főmérnök, Ábrahám László t. főügyész, báró Máriássy Géza (Szepes-Sümeg), dr. Medve Zoltán, Boczkó Sámuel r. főkapitány, Váczy János, Rickl Antal, Rickl Géza, Muraközy László, Békássy László, Hutflesz Kázmér, Kovássy Ferencz, Uszó István, Kertész János, Kertész Mihály, Fehér Sándor, Balogh Péter, Szathmáry István, Kovássy Ferencz, Molnár Sándor, Baner Ignácz, Udvarhelyi Géza, Rácz Gábor, Szabó Sámuel, Bán István, Kéki Sándor, Polgári Sándor, dr. Freund Jenő, Sesztina Jenő, Vecsey Zoltén, Balogh Mihály, dr. Kemény Mór, Kövy Lajos, dr. Hütter Károly, Jóna Dániel, Berger Vilmos, Holländer Gyula, dr. Holländer Dezső, Klein Aladár, Márton Imre, dr. Márton Kálmán, Hütter Lipót, Mihalovics Jenő, Bőr János józsai ref. lelkész, a balmazujvárosi előljáróság stb, stb.

A gyász szertartást a városi dalegylet kezdette, *Mácsay* Sándor karnagy vezetése mellett elénekelvén a

„Lelkünk boritja néma fájdalom“

kezdetü gyönyörü gyász dalt. Majd *Széll* István énekvezér a tanitóképezdész ifjakkal együtt a legszebb kálvinista énekek egyikét, a három ezer éves

„Te benned biztunk Uram eleitől fogva„ —

kezdetü XC. zsoltárt zenditette rá.

Mikor ez is elhangzott *Kiss* Áron püspök patriarchalis ősz alakja emelkedett fel s a 83 éves főpásztor megható, vigasztaló szép imát mondott a 31 éves elhunyt kihült teteme fölött.

Ujra a városi dalegylet énekelt s azután a koporsót,melyet a temetkezési vállalat testőrei és diszbe öltözött városi hajduk vettek vállaikra, — megindult a menet a park homokos utain a közel lévő sirbolt felé. A koszoruk halmazát két kocsi odáig. odáig. Az utak mentén az uradalmi cselédség állott sorfalat ; majd ez is követte a gyászoló közönséget.

A sirbolt előtt még egyszer megállitották a koporsót, hogy attól, aki benne alussza hosszu álmát, — elbucsuzzon az ő jó barátja, kedves papja *Szele* György. Ékesszólóan rajzolta beszédében az elhunyt szivének jóságát, lelkének nemességét, — arany erényeit, azokat a ritka jó tulajdonságokat, amelyeket az elhunyt ugy ápolt, gondozott, mint legdrágább kincseit s amelyekért neki mindenki tisztelettel adózott s azt a mindenkit átölelő emberszeretetet, amelyből mindenkire a jótétemények forrása fakadt.

Szivet facsaró jelenet volt az, itt a sirbolt sötét üregе előtt, midőn az özvegy imakönyvvel kezében átkarolta a hideg koporsót s kérdezte : Hallod öreg ? — Oh nem hallja ! Nem hallja ! . . . . Majd ismét midőn házi orvosa felé fordulva vergődő lelkét azzal igyekezett megnyugtatni : Ugy-e Miska él ; ugy-e Miska nem halt meg ?

Szem nem maradt szárazon. Minden sziv megesett ennek a boldogtalan fiatal asszonynak kinos fájdalmán.

A pap szép beszéde után a koporsót bevitték a sirboltba ; a koszorukat is behordták, mialatt a kántus is, a diák-kar is gyászéneket zengett.

Az özvegyet, a kit teljesen összetört, beteggé tett a roppant veszteség, dr. Losonczy Álmos és egyik nőrokon vezették el a sirtól.

*

A Steinfeld család ujonnan épült sirboltja még csak félig kész. Maga a sirüreg épült még csak fel, amelynek fölibe diszes mauzoleumszerü épület fog majd emelkedni. Ideiglenesen délszaki növényekkel rakták körül a sirhely dombját és a bejárat felett álló terméskő falat.

*

A ravatalra, a már tegnap közölteken kivül koszorut küldtek még :

Legjobb barátjának — Zoltán. Felejthetetlen főnökének — Hütter és neje. Nemeslelkü pártfogójának — Karczag Gyula. A jó barátnak -- dr. Király Ferencz és családja. Felejthetetlen barátomnak — Pallag Lajos. Szeretett barátomnak -- Dragota Miklós. Barátságunk emlékére — Szabó Ferencz és családja. Szeretett bajtárs emlékének — a millenniáris bandérium tagjai (sárga-kék szalag). Kegyes jó urunknak — hálás kézmüvesei és előljárói. Jó urunknak — kertészei és kert ápolói. Felejthetetlen jó gazdámnak, hü emlékül — Károly. Gyermekkori barátjoknak — Berger fiuk.

*

A derék jó ember, mondják előre érezte közeledő halálát s ezt beszélgetés közben is, tetteivel többször elárulta. Ugy, hogy rajta is beteljesült az, amit telepáthiának neveznek. Végrendeletet azonban nem tett.

Legyen emléke áldott !

*

A gazdasági egylet a következő meleghangu részvétiratot intézte az elhunyt özvegyéhez:

Mélyen tisztelt
Nagyságos Asszony!

A lesujtó csapás, mely Nagyságod szivét mérhetlen fájdalom és gyászba boritotta, a legmélyebben sujtja gazdasági egyesületünket is.

Engedje meg Nagyságod, hogy mi is, kik gyászoló szivvel veszünk részt fájdalmában, az igaz és őszinte részvét enyhitő balzsamát nyujthassuk át; nyerjen vigaszt Nagyságod azon tudatban, hogy vesztesége mindnyájunk vesztesége, bánata a mi bánatunk.

Az a fénysugár, mely az emlékezet oltárán ragyog, legyen az elhunyt gyermekeinek vezérszövétneke.

Debreczen, 1897. Augusztus hó 31.

Váczi János gazd. egyesületi elnök. **Rickl Antal** alelnök.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára irni, ha lehet porzó nélkül!

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u 3—6-ig

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartatnak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattár a feleknek felvilágositásokat ád hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A debreczeni kir. járásbiróság szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Famunkatanitás. A kézügyesitő egyesület főreáliskolai mühelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészitő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

— **Házasság a Habsburgok és Esterházyak között.** Pozsonyból jelentik, hogy az ottani előkelő körökben elterjed hir szerint *Esterházy* Miklós herczeg legközelebb eljegyzi *Frigyes főherczeg leányát*, Krisztina főherczegnőt. A hir annál valószinübben hangzik, mert az Esterházy család tudvalevőleg mediatizált fejedelmi család és igy az egyetlen Magyarországon, a mely a Hasburgokkal, uralkodónk családjával „ebenbürtig," vagyis egyenlő születésü. Esterházy Miklós különben is közeli rokonságban áll a főherczegi családdal, ugyanis anyja, a ki Crouy herczegnő, testvére volt Izabella főherczegnőnek, jövendő arája anyjának. A jegyesek tehát unokatestvérek. — Szeptember elejére a herczeg édesapjával Esterházy Pál herczeggel és öcsesével, Esterházy Rudolf herczeggel Kis-Mártonba jön, a hová már megérkezett Londonból Esterházy Alajos herczeg nagykövetségi attasé. A négy herczeg megteszi az előkészületeket Frigyes és József Ágost főherczegek fogadtatására, a kik a jövő hónap elején látogatnak el a kis-martoni kattélyba. Ehhez a látogatáshoz füzik most a pozsonyiak az érdekes eljegyzés hirét.

— **Személyi hir.** Dr. *Medve* Zoltán főispáni titkár Nyugateurópában töltött szabadságideje befejeztével hazaérkezett és hivatalát elfoglalta.

— **A kollegium számadásai.** Nagy munkát végezett be a kollegiumi gazdasági tanács felülvizsgáló küldöttsége aug. 31-én. Nem kisebb munkáról van szó, mint négy évi számadás felülvizsgálatáról. Az elhalt Győry Elek volt pénztárnok négy évi hátralékos számadását megfeszitett munkálkodással közel más fél évi idő alatt készitette el *Elek* Lajos tanácsjegyző; a számadás alapos megvizsgálása majdnem félévet vett igénybe, a felülvizsgálatot *Nagy* Ferencz gazdasági tanácsos és küldöttségi elnök két heti kitartó fáradságos munkálkodás után megejtette. A hat vastag kötetre menő számadás teméntelen mellékletével most már végleges ellátás végett a gazdasági tanács elé kerül. Nagy elismerés illeti a felülvizsgálatot kiváló szakértelemmel és lankadatlan kitartással vezető küldöttségi elnököt Nagy Ferencz urat, ki e terhes feladot magára vállalta és végre is hajtotta s ez az elismerés annál nagyobb lehet, mert bizony nálunk az ilyen szolgálatokért egyedül a hálás elismerés a jutalom, a nemes öntudaton kivül.

— **A főispán.** Gróf *Dégenfeld* József főispán, aki ezidőszerint *Norderney* tengeri fürdőben élvezi szabadságidejét, e hó közepén fog visszatérni Debreczenbe. Eszerint a folyó hó 6-án megtartandó városi és f. hó 13-iki megyei közigazgatási bizottsági üléseken még nem fog résztvenni.

— **A vármegye közgyülése.** Hajdu-megye őszi közgyülése folyó hó 27-én lesz, melyre a központi tisztviselők serényen készitik elő a tárgyalandó ügyeket.

— **Évnyitó isteni tisztelet.** Az iskolaév kezdete alkalmából ma délelőtt ugy az ev. ref. kistemplomban mint a Kossuth-utczai ev. ref. templomban hálaadó isteni tiszteletet tartottak. Az előbbiben *Dicsőfi* József, az utóbbiban *Mitrovics* Gyula mondtak imát mintegy *négyezer* iskolás gyermek előtt, kik meghatóan énekelték a „Jövel Szent Lélek Uristent.

— **Tanitóképességi vizsgák.** A főiskola nagytermében mult hó 30-ika óta folynak a tanitóképességi vizsgák a *Kiss* Áron püspök elnöklete alatt álló vizsgáló bizottság előtt. Összesen 30 jelölt jelentkezett, akik között három nő van. Hétfőn volt az irásbeli vizsga, amelyet valamennyi jelölt sikerrel állott meg. A szóbeli vizsga tegnap vette kezdetét szintén kielégitő sikerrel.

— **Meghivás.** A helybeli izr. iskolákban a tanév ünnepélyes megnyitása f. hó 5-én azaz vasárnap d. e. 8 órakor lesz a kisuj-utczai segédtemplomban, mely alkalomra a t. cz. szülők, gyámok és iskolabarátok tisztelettel meghivatnak. A igazgatóság.

— **Renoválják a megyeházát.** A mi jó régi ütött kopott falu megyeházunk is uj ruhát kap végre. *Rásó* Gyula alispán kérte a belügyminisztert, hogy engedélyezze a megyeházán szükségessé vált belső és külső javitási munkálatokat a közgyülés utólagos jóváhagyása mellett, de miután ez a mult közgyülésen nem jött szóba, a belügyminiszter az összes munkálatok engedélyezését a legközelebbi közgyülés jóváhagyásától tette függővé. Addig is azonban az alispán a tartalékalapból a folyó évi költségvetésbe felvett összeget a külső fal renoválására és bemeszelésére valamint uj ablakokra forditja, mely munkálatok már kezdetüket is vették.

— **A három jó madár.** A II. ker. rendőrkapitányság befejezte az elővizsgálatot a betörő suszterinasok ellen és mindhármat névszerint *Kovács* Istvánt, *Bàncs* Sándort és *Palóczi* Gábort átkisértette a kir. ügyészséghez.

— **Nevelőül ajánlkozik.** Előkelő, uri családhoz egy képzett, nagy praxissal biró hittanhallgató nevelőnek ajánlkozik. Czime megtudható szerkesztőségünkben.

— **Öngyilkos szoboszlói ügyvédjelölt.** A kerepesiuti temetőben egy fiatal ügyvédjelölt oltotta tegnapelőtt este az életét forgópisztolylyal. Hat óra tájban dördült el a végzetes lövés a temető legszélén. Mikor odasiettek, egy elegáns külsejü fiatal férfi holttestét találták nagy vértócsában, két sir között. Mellette ott feküdt a hatlövetü hétmilliméteres revolver. A golyó baloldali bordák közt hatolt be s minden valószinüség szerint sziven találta a szerencsétlent. Kiömlött vére pirosra festette a ruházatát s a szája meg az arcza is tele volt vérrel. A rendőrségről a központi ügyeletes tiszttel Nagy Kálmán kőbányai rendőrorvos szállt ki az eset helyére. Semmiféle utbaigazitó adatot nem találtak, mely az öngyilkosság okára világosságot deritne. Átkutatott zsebében névjegyre akadtak, amely *Kozma* Lajos ügyvéd nevére szólt. A névjegy hátára atyjához, aki *Hajdu-Szoboszlón* lakik, ezt pár sort irta: „kedves atyám, bocsáss meg a te könnyelmü fiadnak". Azt hiszik, hogy az öngyilkos ifjuember, aki 25—26 éves lehetett, nemrég ment a fővárosba.

— **Katonák szabadságolása.** Azokat a katonákat, kik sorhadkötelességüknek eleget tettek, néhány hét mulva szabadságolják. A szabadságolás sorrendjét a közöshadügyminiszter a következőképpen állapitotta meg: Az I—XVI. hadtest keretébe tartozó csapatok legénysége a zárógyakorlatok után megy szabadságra. E szerint a krakkói I. és a bécsi II. hadtest legénysége a leghamarabb, azaz szeptember 4-én, a budapesti IV. és a pozsonyi V. hadtest legénysége legkésőbb, azaz szeptember 15-ike után lesz szabadságolva s a mi hadtestünkhöz tartozó katonák szeptember 10-ike körül.

— **Nagy tüz Hadházon.** A szomszédos Hadházon a mult hó 28-án éjjel 10 órakor Egettházy Miklós tanyáján tüz támadt. Elégett 873 kereszt rozs 1250 frt értékben; Ezenkivül a Balogh Márton tulajdonát képező gép, mely 3500 frtra volt becsülve. A tüz rosszakaratu gyujtogatásból keletkezett.

— **Orvosi körökből.** Dr. *Bruckner* Ernő mütőorvos, m. á. v. egészségügyi tanácsos, a moszkvai orvos-kongresszusról, illetőleg oroszországi nagy utazásából haza érkezett s orvosi müködését a mai napon ujból megkezdte.

— **A beszédfogyatékosok** (dadogók, hebegők, selypitők, racsesolók stb.) gyógykezelése czéljából *Bodnár Lajos kiujszállási főgymn. tanár*, ki arra az állami képesitést megszerezte, tanfolyamot nyit, melyre azok, kik mérsékelt dij mellett segélyét igénybe venni óhajtják, nála jelentkezzenek.

x **Egy jókarban levő** garniturbutor, függöny, falióra, függő lámpa és pipatartók olcsó áron eladók, Szent-Anna-utcza 2538.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr* saját tudósitójától. —

A csendőrség szaporitása.

Budapest, szeptember 1. A mármarosi Ökörmezőn ez ideig 5—6 legényből és egy őrsvezetőből álló őrs végezte a csendőri szolgálatot, — most azonban legközelebb várható a határszéli őrsnek őrszakasszá való kibővitése, a mit különösen a *bevándorlás ellenőrzése tesz szükségessé.*

A nemzeti szövetség akcziója.

Budapest, szeptember 1. A nemzeti szövetség vezetői most dolgoznak téli munkaprogrammjukon, melynek keretében több nagy fontosságu akcziót készitenek elő, melyet a közel napokban publikálnak.

Szerbia bajai.

Budapest, Belgrádból jelentik: A rossz termés következtében tartanak attól, hogy a kereskedelemben pangás fog beállani. Az itteni kereskedők aggódnak a miatt, hogy az ország belsejében levő tartozásukat sem tudják behajtani. Attól is tartanak, hogy a rossz termés következtében éhinség fog beállani s több ujság fölhivja a kormányt, hogy a gabonakivitelt rendeletileg tiltsa el. Hir szerint a radikális párt központi bizottsága Patieis távollétében azon határozatot hozta, hogy a kormánynyal szemben tartózkodó álláspontot foglalnak el. A radikálisok ugyanis egy ujabbi államcsinyre vannak elkészülve.

Faure Otthon.

Budapest, szeptember 1. A franczia köztársasági elnök haza utazásáról távirják:

Dünkirchen, Faure elnök Haustaux külügyminiszterrel 9 óra 45 perczkor ideérkezett. Meline miniszterelnök Beonard és Billot miniszterek jelentek meg az elnök fogadtatására. Meline a kabinet nevében gratulált utja szerencsés befejezéséhez. Daczára az esőnek a közönség viharosan üdvözölte az elnököt.

Páris. Az utczákon zajos élet honol az üzletek be vaaak zárva. — Hazafias egyesületek egész délelőtt hordják a koszorukat a Strassburg szoborra.

Ereklyelopással vádolt orvos.

Budapest, szeptember 1. Fuszkai Ödön dr. kérelmére, akit tudvalevőleg azzal gyanusitottak, hogy az ugynevezett királycsontokat megdézsmálta, Székesfehérvárott a városnál folyik már a vizsgálat. Másrészt pedig ugyanez ügyben azt az inditványt terjesztette a kir. ügyészség a büntető törvényszék elé, hogy a királycsontok dolgában inditsanak a vizsgálatot az ismeretlen tettes elen. A titokzatos affér minden esetre tisztázódni fog valamennyire, ha kihallgatják Török Aurel egyetemi tanárt, ki most külföldön tartózkodik, de nemsokára hazajön. Kenedi Géza dr. már meginditotta a sajtópert a gyanusitó hireket terjesztő lapok ellen.

Szinház.

* **Karfelvételi próba a népszinházban.** A budapesti népszinház rendes évi karfelvételi próbája az idén szeptember 6-ikán, hétfőn lesz. A kik a népszinház női, vagy férfi énekkarába *Porzsolt* Kálmán igazgatása alatt szerződni óhajtanak, aznap délután 3 órakor jelentkezzenek a szinháznál.

* **Duse Eleonora Debreczenben.** A világhirü olasz tragika az őszszel Magyarországba jön és nemcsak a fővárosban, de a nagyobb vidéki szinpadokon is kész müvészetével megismertetni a magyar közönséget. Krecsányi szinigazgató már be is jelentette Temesváron, hogy a nagy müvésznő ott vendégszerepelni fog. Komjáthy János, a debreczeni szinház igazgatója, bizonyára nem fog kollegái mögött maradni és ha lehetséges meg fogja szerezni a debreczeni közönségnek azt a nagy gyönyörüségét, hogy *Duse* Eleonorát és annyira felmagasztalt müvészetét itt is megismerjék.

Háboruság a magyar liturgia miatt.

A mária-pócsi gör. katholikus bucsun a magyarul való misézést Firczák Gyula munkácsi püspök tudvalevőleg betiltotta s ezért a hajdu-doroghiak a bucsuról a mise meghallgatása nélkül méltatlankodások közt eltávoztak. Most az *O. É.* ebben a kérdésben egy tendenciózus nyilatkozatot közöl, mely mig tagadja, hogy a magyar mise megtagadása miatt zavar lett volna, az eset történetét ugy adja elő, hogy mégis élénk világot vet arra a méltán támadt mozgalomra, mely a magyar liturgia miatt a hazafias dorogiak között keletkezett. Az illető közlemény igy hangzik:

A mária-pócsi augusztus 27-iki bucsun régi szokás szerint mindig a hajdu-doroghi lelkész szokott czelebrálni, akit a bucsura a hajdu-doroghi és környékbeli hivők is el szoktak kisérni. Ujhelyi Andor, a jelenlegi h.-doroghi lelkész augusztus elején folyamodásban engedelmet kért Firczák püspöktől arra, hogy a mária-pócsi bucsun az idén teljesen magyar misét mondhasson, noha jól tudja, hogy erre Firczák püspök engedelmet nem adhat s noha jól tudta azt is, hogy a bucsun Máramaros-, Ugocsa-, Bereg-, Ung- és Zemplénmegyékből legalább négyezer annyi ruthén ajku hivő szokott megjelenni mint Szabolcs és Hajdumegyékből magyar. Firczák püspök a római szentszék (congregatio rituum) ösmert tilalma alapján Ujhelyi kérésével elutasitotta. A hajdu doroghi görög katholikusok vezetői és maga Ujhelyi is bár tudják, hogy a püspök másként nem is határozhatott, mégis azzal a szándékkal mentek el Mária-Pócsra, hogy a magyar misét, ha kell botránycsinálással is, ki fogják erőszakolni. Hajdu Dorogról és környékéről a bucsun 250 (?) hivő jelent meg s nem négyezer Farkas Győző jegyző és Reich főgondnok vezetése alatt, akik a bucsu napján reggel megjelentek Lengyel Endre nagykállói lelkésznél, aki a bucsun Firczák püspököt, mint püspöki biztos képviselte. Reich főgondnok hetykén kérdezte meg a püspöki biztost: „Lesz-e orosz szó a magyar misében“? — „Lesz bizony“ — felelte a püspöki biztos s ekkor a főgondnok és a jegyző iszonyu zajt csapva, abczug muszkák stb. kiáltásokkal eltávoztak a püspöki biztostól s a rájuk várakozó hivőket arra kezdték izgatni, hogy menjenek haza, ne hallgassák meg a misét. A hivők azonban nem hallgattak az izgató szóra, hanem bementek a templomba s résztvettek a bucsun. Lengyel Endre a püspöki biztos azután értesitette Ujhelyi Andort, hogy a misét magyarul mondhatja a kánoni részen kivül, amelyet ruthénul kell elmondania. Ujhelyi azonban erre sem volt hajlandó s nem misézett; igy aztán a rendőrfőnök misézett magyarul kánoni részt kivéve. — Most Doroghon az eshizmára csalogatják a hivőket hangzatos jelszavakkal, pedig nagyon jól tudják hogy a magyar liturgiát a magyar ajku görög katholikusok részére éppen Firczák püspök óhajtja a legjobban s hogy a pápa határozatának nem vághat elébe, a mely Firczák és Vályi esperesi püspökök ujabb felterjesztése folytán minden bizonynyal kedvező lesz a magyarság részére.

Mi a magunk részéről óhajtjuk, hogy a hajdu dorogiak, mint eddig tették, *állhatatosan kivánják*, kérjék, követeljék a magyar liturgiát. Ha a horvátok megkapták a maguk nemzeti liturgiáját, megfogjuk kapni mi is.

Jövőkről, menőkről.

Járnak az utczán lyányok, menyecskék. Járnak világos, szép nagyvirágos nyári ruhákban. És fuj a szél, fujdogál és ez a szél megrebegteti a könnyü ruhákat. És mondják a lyányok:

— Ez már nem nyár, jön, jön az ősz, már hideg a szél, olyan őszies forma.

Nézem a lyányokat. Sok, sok ismerős van köztük. Egyikkel jártunk az iskolába, a másikkal a tánczisколába, később tánczoltunk a bálokban meg a majálisokon.

Igen, igen a majálisokon, szép csöndes nyári éjszakákon, mikor a levegő csupa füszeres a mezei virágok illatától,

És jöttek, mentek az évek és én még mindig látom azokat a lyányokat szép nagyvirágos nyári ruhákban

Jönnek, mennek az utczán és amikor meglibbenti az egyre hüvösödni kezdő szél a könnyü ruhájukat, mondják a lyányok:

— Ez már nem nyár, jön, jön az ősz.

És én nézem az arczukat, a járásukat és látom, mint hullanak le az édes leányarczokról a rózsák. Évről-évre egy-egy kezdetben alig észrevehetőbarázda. A járásuk is nem olyan könnyü, egyre veszt ruganyosságából.

És a szivük, ami a fő?!...

Beszélek egyikkel is, másikkal is erről is, arról is, régi időkről, mikor jártuk a tánczisколákat, a bálokat, füszeres illatu nyári éjszakákon a majálisokat. És arról az időről, mikor csupa rózsa volt az arczuk, mikor tavasz nyár volt a szivükben...

És nem mondják a lányok, de én azért hallom:

— Ez már nem nyár, itt a szivben is jön az ősz jön bizony...

Vegyes.

Barátomhoz.

Emlékszel-e? Lombos erdő
Árnyas utján, elmerengve,
Ott bolyongtunk soká ketten,
Olyan megelégedetten,
Édes érzés, kedves érzés
A szivembe', a szivedbe'.

Dalos madár ajakáról
Csengő-bongó kedves ének
Zsongott mindig a fülünkbe',
Lopódzott be a lelkünkbe...
.. Milyen fájó, pedig milyen
Feledjthetlen szép emlékek!...

Hőn szerettünk mind a ketten,
Én, s te, viszontszerettetve,
Oly nagy volt a boldogságunk!
Egész mennyországot láttunk
Azokba a szelid, csábos,
Álmodozó szép szemekbe?

Régen volt az... Hej, azóta
Madár-dalos, lombos erdő
Némává lett, kopottá lett,
Busan megyünk egymás mellett
Nem kisér dal, csak a felhő,
Ránk boruló, kósza felhő.

Sokszor, kinn a temetőben
Megállunk két sirdomb mellett,
Ráborul a füzfa lombja,
Vélünk együtt busan mondja:
... Itt nyugszik a boldogságunk...
... Röpke álom... egy lehellet...

ifj. Szilágyi Imre.

(A kedive feleségének bokrétája.) A török-görög háboruban megsebesült török katonák számára a szultán védelme alatt tudvalevőleg fényes jótékonysági bazárt rendeznek a Jildiz palotában. A bazárban a legelőkelőbb körökből küldenek tárgyakat. Igy a kedive felesége egy müvirágbokrétát küldött mely a maga nemében párját ritkitó remekmü. Az egyes virágok rendkivül finom selyemből vannak szőve még pedig oly élethüen, hogy még egész közelről is csak figyelmes szemlélés után veszi észre az ember, hogy a bokréta nem élő virágokból készült. A szinek, a leghalványabb árnyalatokig a csalódásig hüen vannak utánozna. A bokrétatartó csipkéből van, csak ha közelebbről nézi

az ember, akkor látja, hogy a csipke ezüstből készült és remekmüve az ötvösmüvészetnek. A bokréta virágain és levelein harmatcsöppek ragyognak drágakőből és gyémántból utánozva.

— —

(Az inyencség tiz parancsolatja.) A leghiresebb franczia gourmand, Brillat-Savarin, akinek neve a legszorosabban van összekapcsolva az inyencség történetével, megirta az inyencség tiz parancsolatát és elküldte azokat finom selyemre nyomtatva Laroche-Foucauldo herczegnek az ő legjobb barátjának. A herczeg bevésette a nevezetes parancsokat két ezüstlemezre, szakasztott oly módon, mint a keletieknél a szent irás tiz parancsával szokás és kifüggesztette éttermébe. Most is láthatók még a bretagnei családi kustélyban és hü forditásban igy hangzanak:

I. Az állat fal, az ember eszik, de csakis a szellemes ember érti az evés müvészetét.

II. A leves az éhes ember első vigasztalója. Aki csámcsogva kanalazza, vagy magába önti és aki adomáit a levesnél mondja el, azt ne türd meg asztalodnál.

III. Ha valakit meghivsz ebédre, ez azt jelenti, hogy arra a napra te vagy felelős testi jólétéért. Rossz ebéd elfogyasztására kényszeriteni őt és ennek fejében még a bókjait is kierőszakolni, a legnagyobb elaljasodás, amire ember képes.

IV. A pecsenye a lakomák királya. A külseje ingerlő legyen, mint a szép asszonyé, de aztán legyen benne férfias erő és tartalom is, Mohón ne edd, mert megérdemli, hogy megfontolva élvezd és ha szellemes adomákot tudsz, ilyenkor mondd el őket. De ne legyen hosszabb egy-egy adomád, mint az a fénysugár, amelyet a poharad szélét érintő napszikra kelt.

V. Pohárköszöntőt csak akkor mondjál, ha csakugyan van mondani valód és mialatt beszélsz, nézz a szép szomszédnőd szemébe: addig beszélj csak, amig nem viszonozza nézésedet.

VI. A háziasszony kötelessége a jó feketekávéról gondoskodni, a háziuré, hogy kifogástalan legyen a bor és a likör.

VII. Evésnél kövesd a papok példáját s ne a királyokét. Az utóbbiak nagyon is sietnek, ellenben a papok az evés igazi müvészetének letéteményesei.

VIII. Becsüld meg szakácsodat, hogy sokáig jóétvágyu lehess ezen a földön.

IX. Borod vén legyen, pecsenyéd fiatal; az ugynevezett veszedelmes kor csakis a vad pecsenyénél van helyén.

X. Ne feledd el soha, hogy a gyomrod nem napszámos és hogy nem lehet őt munkára kényszeriteni. Kisebb csapás rád nézve, ha a keovesed elhagy, — mert ez a veszteség pótolható, — mintha gyomrod mondja föl a barátságot: mert őt nem pótolhatja senki.

— —

(Egyről-másról.) Nagy jelentőségü, különösen a hirlapokat és a kereskedővilágot érintő intézmény nyilik meg szeptember elsején. Arról van szó, hogy Budapest és Berlin között között közvetlen telefon-összeköttetés létesült. Egyuttal ez világ leghosszabb telefonvonala is. Megjegyzendő, hogy a legdrágább is, mert három percznyi beszélgetés négy márka, két forint negyven krajczárba kerül. — Baumgarten Bernát budapesti lakos *475,000 forintot* hagyott különféle jótékony czélra. — Hirlik, hogy Zsilinszky Mihály a Wlassics Gyula kultuszminiszter nevében utasitotta az egyetemi tanácsot, hogy az *országos diákszövetséget oszlassa fel.* — Caesaro Lombrosó világ hirü olasz tudós tegnap a fő- és székvárosba érkezett. A várostól el van ragadtatva. — Nemcsak a franczia köztársaság elnök és az orosz czár, nemcsak a franczia és orosz ballerinák, immár a franczia és orosz szedők is ölelkeznek. A Sviet szedői sürgönyileg üdvözölték a Figaro szedőit. A Figaro szedői sürgönyileg üdvözölték viszont a Sviet szedőit. Meg fogják őrizni, mélyen szivükbe vésve, az elnök nagyszerü fogadtatását, — jelentik a franczia szedők. Mi fog ezután következni? A bécsi állami pénzverőintézet nagy megrendelést kapott az olasz kormánytól. *Tizezer* tallért kell kivernie, a Mária Teréziai tallérok mintájára, amelyek az egyetlen forgalomban levő pénznem Abessziniában. Ide szánta az olasz kormány a sok fényes tallért. A kiveréshez szükséges mintákat már elküldték Rómából Bécsbe.

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „Közgazdaságibank részv.-társaság" közlése. 1897. szept. hó 1-én.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4%	—	122.50	123.—
„ vasuti beruházási köt. 4½%		122.25	123.25
„ koronajáradék 4%	—	99.80	100.30
„ regále vált. köt. 4½%	—	100.75	101.50
Osztrák aranyjáradék 4%	—	124.75	125.25
Egységes államkötvény 4¹/₁₀%		102.25	102.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.		140.50	141.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	399.25	399.75
Osztrák hitelbank részvény	—	366.60	366.80
Magyaripar- és keresk. bank. r.		103.—	103.50

Sorsjegyek:

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsj.		126.—	127.—
„ „ 3%-os „		102.50	103.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os		121.50	122.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy		10.25	10.75
Osztrák „ „	—	20.—	20.50
Olasz „ „	—	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	— — —	7.—	7.50
Jó-szív „	— — —	3.90	4.20

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	— — —	5.63	5.69
20 markás arany	— — —	11.75	11.79
20 frankos arany	— — —	9.52	9.55
1 Sovereigns	— — —	11.97	12.01

— —

Budapesti gabona-tőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1897. aug. 31.

Buzát ma mérsékelten kináltak, a kereslet korlátolt volt. — Elkelt lanyha irányzat mellett 15.000 mm., eleinte 30, utóbb 35 krral olcsóbb áron.

Egyébb gabonanemüekben gyönge volt a forgalom, rozs 20, tengeri 15 krral olcsóbb lett, ároa és zab változatlan maradt.

Eladatott:

Buza. Tiszav.: 200 mm. 77·8 kg. 12.— frton, 100 mm. 77·4 kg. 12.— frton, 100 mm. 77 kg. 12.— frton, 100 mm. 77 kg. 12.— frton, 500 mm. 77 kg. 11.85 frton, vegyes, 100 mm. 77 kg. 11.40 frton mind három hóra.

Rozs: 8.40.

Zab: 6.10—6.40.

II. Határidő-üzlet.

Az irányzat lanyha volt s az árak mérsékelt forgalom mellett engedtek.

Hivatalos felmondások: nem történtek.

Hivatalos zárófolyamok. Déli 1 órakor:

Buza márcz.—ápr.-ra	1897	11.48	—11.41
„ szept.—októberre	1897	11.40	—11.41
Rozs „	1897	8.40	—8.42
Tengeri máj.—jun.-ra	1898	5.62	—5.64
„ aug.—szept.-re	1897	5.—	—5.02
„ szept.—okt.-ra	1897	5.—	—5.02
Zab szept.—okt.-ra	1897	6.—	—6.02
Repcze aug.—szept.	1897	13.20	—13.30

Zárlat d. u. 4 órakor:

Buza	őszre	1897	11.51—11.52
„	máj.-juniusra	1897	11.49—11.50
Rozs	őszre	1897	8.45—8.46
Zab	„	1897	6.02—6.03
Tengeri	máj.—jun.-ra	1897	5.69—5.70
„	julius—aug.-ra	1897	5.05—5.06
„	aug.—szept.-ra	1897	5.18—5.19
Repcze		1897	13.20—13.30

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai" nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: **Zoltai Lajos.**

Nyilttér.

Vese, húgyhólyag, húgydara és **köszvénybántalmak** ellen, továbbá a **légző** és **emésztési** szervek **hurutos** bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatású!

Kellemes izü! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás Igazgatósága Eperjesen.

Krondorfi Savanyuviz

KELLEMES IZE MIATT

UGY MINT ASZTALI VIZ

DE LEGINKÁBB MINT

gyógyviz

tüdő, gyomor és vizhólyag bántalmaknál sikerrel használtatik.

Debrecenben főraktár: **Csanak József** urnál. Kapható még: **Geréby Fülöp, Ricki J, Szabó Zsigmond** és **Félegyházi János** uraknál.

735—10—3

Hizott ökör és tehén eladás.

Az egri méltóságos fokáptalan Bagotai gazdaságában 73 darab ökör és tinó, az Ároktói gazdaságban 21 darab tehén, összesen 94 darab hizott marha eladó.

A venni szándékozók irás vagy szóbeli ajánlataikat **folyó év szeptember hó 20-ig** egyenesen méltóságos **Pánthy Endre** püspök s nagyprépost urhoz terjesszék be.

Oda utazás a Füzes-Abony—Debreczeni vonalon Folyási állomáson kelletik kiszállni, honnan az eladó marhák uradalmi fogaton lesznek megtekinthetők.

Eger, 1897. augusztus 28.

Póka István
felügyelő.

810—3—1

Hirdetmény.

Terebesi János malaczkai lakos (Pozsony megye) tulajdonát tevő Tasnád-Szarvad község határán levő 561 (1200 □ öles) hold területü tagos birtok, melyben 100 hold külön álló legeltetésre alkalmas erdő foglaltatik kellő, gazdasági épületekkel, a községben uri lakóházzal és nagy kerttel **1898. évi április 24-től** haszobérbe kiadó. A feltételek megtudhatók a tulajdonosnál, vagy **Sántha Dezső** ügyvédnél Tasnádon.

719—1—1

1748. K.
1897.

Hirdetmény.

Közhirré tétetik, hogy ezen község határában 1897. évi augusztus hó 22-én felfogott 2 drb 2 és 3 éves fehér szőrü 16 koronára becsült anya és ürü juh mint gazdátlan jószág **1897. év szeptember hó 20-án délelőtt 9 órakor** a helybeli községházánál tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek készpénzért esetleg becsáron alól is el fog adatni.

Kelt Hadház község elöljáróságának 1897. évi augusztus hó 31-ik napján tartott üléséből.

Sinay János főjegyző. **Bede Gergely** főbiró.

Háziasszonyok figyelmébe.

Valódi borostyánkő-fénymáz

legtartósabb padlófénymáz többféle szinben

Schramm Christof

fénymáz és kencze gyárai

Bécs, Simmering. Offenbach a. M. Berlin S. W.

továbbá:

Mosható zománczfesték

diszes árnyalatban

mindennemü háztartási tárgyaknak.

Bádog és csiszolófesték játék és fénymázgyáraknak. Gyors szárasztó padló, bőrcsiszoló, czimke és többféle fénymáz mindenféle mesterséghez.

Különlegesség: **Kocsi és áthuzó-fénymáz** vasut és kocsigyáraknak, kocsimester és fénymázolóknak stb. stb.

Utánzás miatt mindenki figyeljen, hogy a dobozon a **Schramm Christof** név látható legyen.

Kapható minden nagyobb gyógyáru és fűszerkereskedésben. 487—5—2

Takarmány

Mintegy **60** szekér vörös lóhere széna, **40** szekér réti gyep széna, nagyobb mennyiségü tavaszi szalma **eladó Ér-Körtvélyesen.**

A helyben való feletetés esetén, kivánatra a tengeri csutka nagy részben lábán hagyatik. A pásztornak lakás, az állatoknak akol — alom szalma. A legelő biztositttatik, esetleg mostantól május 1-ig.

Értekezhetni Ér-Körtvélyesen (Szatmár megye posta a vasuti megállóhelyen) **Szent-Királyi Kálmán** ny. kir. törvényszéki biróval. 811—3—1

Egy régi hét boglyás kaszáló

a fancsikai erdőben;

egy 7½ holdas szántóföld

a mike-pércsi utfélen;

egy 6½ holdas szántóföld

a városi téglavetőnél és

egy 3 holdas szántóföld

a papok dülőjében, a boldogkert I. járásán

2 nyilas szőlő uri lakkal,

valamint többfajta

sajáttermésü diószegi bor

szabadkézből eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál: **Bárány-utcza 2377. szám alatt.** 821—2—1

SZOTYORI NAGY KÁROLY

MAGÁN

ZENE-AKADÉMIÁJA

Debreczen, Teleki-utcza 2175. sz. Telefon 230. sz.

Tanszakok: (az elemi oktatástól a legmagasabb müvészi képzésig fiu és leány gyermekek s felnőttek számára.) **Zongora, ének, hegedü, gordonka, orgona, zeneelmélet** és **kamarazene.**

Tanárok: (az orsz. magyar kir. zeneakadémiát végzett okleveles tanárok) **Szotyori Nagy Károly**, igazgató, zenemüvész. **P. Nagy Zoltán** tanár, **Tóth Árpád** tanár, **Friedmann Samu** tanár.

Felügyelőnő: Szotyori Nagy Károlyné, Csilléry Gizella.

Oktatás: Az orsz. magyar kir. zeneakadémia tanterve alapján történik.

Tanfolyamok: Előkészitő osztály (zenei dedó 7—8 éves gyermekek számára.)
Alsó osztály (kezdők számára) két évfolyam.
Középosztály (haladók számára) három évfolyam.
Kimüvelési osztály három évfolyam.
Karének osztály külön a *növendékek* és külön *urhölgyek számára.*

Egyes osztályokba a növendékek *korlátozott* számban vétetnek fel.

A tanórák a többi iskolák óráihoz lesznek alkalmazva.

A szülők minden esetben értesittetnek gyermekeikről.

Beiratási dij, tandij és egyebekről bővebben a tájékoztató szolgál.

Beiratások tartatnak d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6 óráig.

Az iskolai év szeptember 4-én nyittatik meg.

Felvilágositásokkal és **tájékoztatóval szivesen szolgál az igazgató.**

Debreczen, 1897. augusztus hó.

Szotyori Nagy Károly
igazgató.

Teleki-utcza 2175. szám. Telefon 230. szám. 793—10—9

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1897.